

Prvo srečanje OPERAS.SI

zoom 28. 5. 2024, od 11h do 12:30h

Otvoritev slovenskega vozlišča OPERAS je bila 28. 5. 2024, dogodek je potekal prek zooma. Organizacija sestanka se je začela 8. 5. 2024: anketa glede zoom termina je bila poslana na e-naslove 50 slovenskih založb, ki objavljajo (tudi) znanstvene monografije in/ali znanstvene revije. V anketi je sodelovalo 21 deležnikov, ki so izbrali 28. maj 2024 ob 11h.

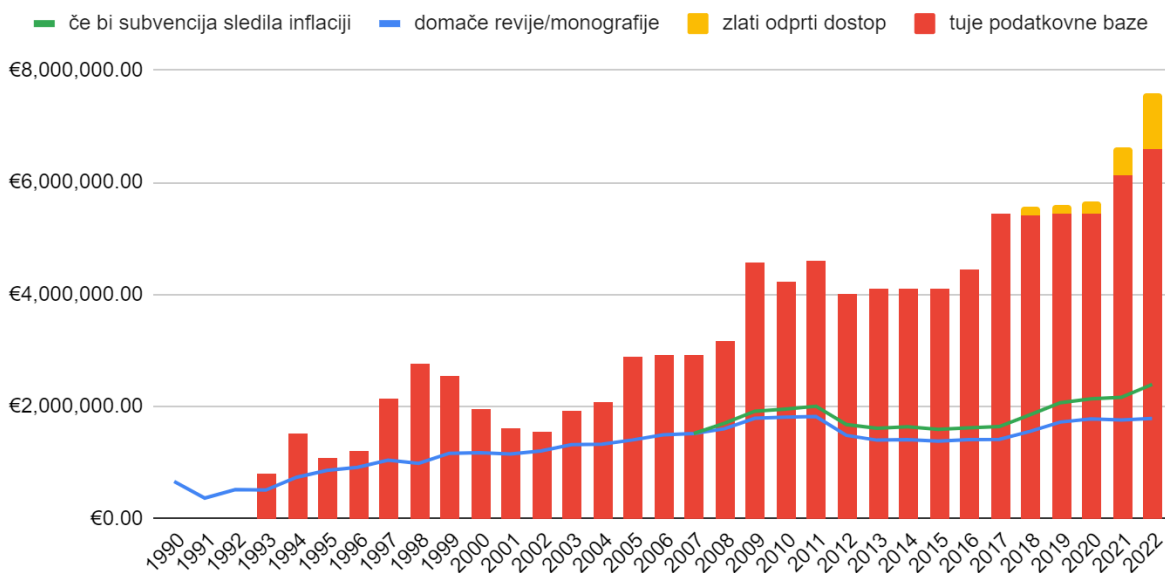
Obvestilo o izbranem dogodku so dobili isti naslovniki (in nekateri, ki so se javili naknadno), z obveščanjem smo začeli 21. 5. 2024. Najava je bila objavljena na spletni strani <https://www.zrc-sazu.si/sl/strani/operassi> in drugih poteh obveščanja, ki jih uporablja ZRC SAZU, vključno s Facebookom in Instagramom. Med drugimi sta dogodek najavili tudi [Slovenska skupnost odprte znanosti](#) in [Slovenska tiskovna agencija](#). Spletna stran je vsebovala osnovne informacije o OPERAS in dnevni red dogodka z gradivom: [ppt predstavitev](#), posnetkom predstavitve OPERAS in storitve GoTriple, ki smo jo organizirali aprila 2023, ter nekaterimi povezavami do storitev in domačih strani aktualnih projektov OPERAS.

Zoom je imel 38 udeležencev, vključno s tremi govorniki: Aleš Pogačnik (ZRC SAZU, Založba ZRC) je kot koordinator združenja OPERAS predstavil razvoj dogodkov v zadnjem letu, ko se je OPERAS začela intenzivno pripravljati za reorganizacijo v ERIC (predvidoma 2027). Ana Inkret in Irena Vipavc Brvar (UL, Arhiv družboslovnih podatkov) sta malce več povedala o razvoju storitev [GoTriple](#) in [VERA](#), ki sta že prevedeni tudi v slovenščino. V drugem delu seje je Matevž Rudolf (Založba UL) povezel osnovne tri argumente predlogov glede popravkov pravil razpisa za znanstvene monografije, ki ga letno pripravljajo na ARIS-u. Aleš Pogačnik, moderator dogodka, je ob koncu postregel z nekaterimi zaskrbljujočimi statističnimi kazalci, povezanimi z domačo znanstveno publicistiko, in udeležence povabil k sodelovanju v naslednjih srečanjih OPERAS.SI.

Udeležba na dogodku je bila nad pričakovanji, udeleženci so bili iz vsaj 22 ustanov. Posebej razveseljivo je, da bili na njem tudi predstavniki glavnega financerja slovenske znanosti (ARIS) in ministrstva (MZVŠI). Čeprav je bil še drugi del namenjen izmenjavi mnenj, do kakšne debate žal ni prišlo. Zato bo naslednje srečanje nujno potrebno pripraviti v živo in aktivneje vključiti udeležence, saj potreba po tovrstnem sodelovanju nedvomno obstaja, o čemer priča že dobra udeležba. Slovenija je namreč zelo odločno zakorakala v odprto znanost. Od leta 2023 je v veljavi zakon, ki med drugim določa, da morajo biti vsi rezultati več kot 50 % javno financiranih raziskav takoj tudi prosto dostopni. Izvedbo določa [akcijski načrt](#), ki pa vsaj trenutno ponuja več nejasnosti kot konkretnih rešitev. Zdi se, da je tudi po letu 2018, ko je Slovenija pristopila k [Načrtu S](#) in je država začela subvencionirati tudi objave v odprtem zlatem dostopu v tujih revijah, politična volja le še vse bolj naklonjena tujemu znanstvenemu založništvu.

Razmerje med financiranjem domače in tuje znanstvene publicistike v Sloveniji (1990–2022)

ARIS/ARRS letna poročila

Posnetek dogodka je na voljo na zgoraj omenjeni [spletni strani](#).